

Aholan talomuseon projekti-, tutkimus- ja opinnäytetyöaiheita

2013 Jussi Moisio

Aholan tontin historiallisen ajan varhaisimpien vaiheiden selvittäminen. Aholan museoalueella on ollut asutusta tiettävästi 1700-luvulta alkaen, mutta tiedot siitä ovat melko vähäisiä.

Ihmisten tarinoiden ja muistojen kerääminen jotka liittyvät Aholan talomuseoon ja sen varhaisempiin vaiheisiin. Vielä tässä vaiheessa on elossa ihmisiä, jotka ovat asuneet tai käyneet Aholassa ennen sen museovaihetta ja niitä voisi kerätä jälkipolvia varten.

Keiteleen ja Pielaveden kivikausi. Molempien alueiden museoissa nousee esiin Pohjois-Savon esihistorian varhaisin vaihe, josta voisi yhteistyöllä rakentaa jonkin suuremman projektin.

Eränkäynti Savon ja Hämeen rajaseudulla. Keiteleen ja Pielaveden alueet olivat melko pitkään ilman kiinteää asutusta ja ne toimivat pitkään eränkävijöiden metsästysmaina. Kyseinen alue oli rajaseutua ja paikallisten eränkävijöiden välillä käytiin paikoin melko kiivasta taistelua metsästysoikeuksista joihin Ruotsin kruunun virkamiesten piti usein puuttua.

Pähkinäsaaren rauhan raja. Raja-alueen uskotaan kulkevan Keiteleen ja Pielaveden alueiden halki, mutta tarkkaa tietoa siitä ei ole olemassa. Pielaveden, Pihtiputaan ja Pyhäjärven kuntien yhteinen rajakivi on voinut olla myös aikaisemman Pähkinäsaaren rauhan rajakivenä ja rajalinjat ovat todennäköisesti kulkeneet vesistöjä pitkin etelä-kaakkoon. Tästä saisi tehtyä suuremman yhteistyöprojektin eri museoiden välille Pohjois-Savoon.

Savon ja Karjalan keskiaikaiset ja historiallisen ajan hautasaaret. Turun yliopistolla on ollut viimeisten vuosien aikana projektina Savon ja Karjalan keskiaikaiset ja historiallisen ajan hautasaaret, jotka ovat toimineet väliaikaisina kalmistoina ennen siirtoa kirkon hautausmaille. Näitä on kartoitettu alustavasti nimistöjen perusteella ja erinäisiä vainajiin yhdistettäviä nimiä tunnetaan myös Pohjois-Savosta. Keiteleeltä tunnetaan Vuonamonlahdelta yksi mahdollinen kohde: Toson saari. Näitä voisi kartoittaa useammankin kunnan alueelta ja olla yhteydessä Turun yliopiston arkeologian laitokseen asian tiimoilta.

Kristinusko Keiteleellä. Työssä voitaisiin tarkastella Keitelettä uskontohistoriallisesta näkökulmasta. Kristinuskon varhaisimmat vaiheet, historiallisen ajan kirkko- ja pappilatoiminta, ortodoksien pakolaisuus Keiteleellä ja uskonto nykypäivän Keiteleellä. Tähän voisi liittää myös Keiteleen pappilan rakennuksen dokumentoinnin.

Keiteleen elinkeinot eri vuosisatoina: miten alueen eränkäynti vähitellen korvautui maanviljelyllä ja 1900-luvun myötä kunta teollistui nopeaan tahtiin. Tähän kuuluisi myös metsäteollisuuden merkityksen kasvu maanviljelyn rinnalla vähitellen ensimmäiseksi merkittäväksi toimialaksi ja tukinuittoon liittyvät rakenteet ja kanavat.

Jääkäri liikkeen toiminta Pohjois-Savossa. Ensimmäisen maailmansodan aikana Pohjois-Savosta lähti Saksaan useita vapaaehtoisia ja heidän mukanaan tuomiaan esineitä on varmaan säilynyt myös meidän päiviimme saakka. Aholan talomuseon kokoelmissa on saksan armeijan sotilaan reppu ja vaikka siitä ei tiedetä mitään muuta tarkemmin, niin voidaan olettaa että se on kuulunut jääkäri liikkeeseen kuuluneelle sotilaille. Näistä voisi koostaa jonkinlaisen julkaisun tai yhteisen näyttelyn.

Avoin museo. Lopuksi voisi kartoittaa mahdollisuutta sijoittaa muutamia valikoituja esineitä vitriineihin kunnan eri toimipisteisiin selkein tekstein ja tiedoin varustettuna. Esikuvana olisi useissa eri kunnissa tapana oleva maalausten sijoittaminen eri virastoihin ja kohteisiin. Tällä voitaisiin tuoda museon kokoelmat paljon laajemman yleisön tietoisuuteen ja ne eivät olisi sidottuja pelkästään museorakennukseen.